

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9C/130/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210069
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314210069.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a samosudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou v právnej veci navrhovateľa Ľ. Z., X.. XX.X.XXXX, L. S. XXX proti odporcovi A. V., X.. XX.XX.XXXX, L. Š. XXXX/XX, Č. o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh sa z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 14.11.2014, sa navrhovateľ domáha zníženia výživného na odporcu na tom skutkovom základe, že Okresný súd Čadca ho rozsudkom, č. k. 10P/61/2012 zo dňa 19.2.2013 zaviazal prispievať na výživu odporcu sumou vo výške 70 € mesačne. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádzal z jeho príjmu, ktorý dosahoval začiatkom roku 2013. Od 2.5.2013 si však našiel novú prácu, pretože práca, ktorú do 1.5.2013 vykonával u zamestnávateľa G. S., bola ukončená z dôvodu znižovania počtu zamestnancov. Od 2.5.2013 sa mu podarilo zamestnať sa na J. G. R. a jeho súčasný príjem je priemerne mesačne okolo 170 €. Keďže od 2.5.2013 je jeho príjem podstatne nižší ako v dobe, keď súd rozhodoval o výške sumy prispievania na výživu odporcu, došlo na jeho strane k závažnej zmene pomerov v príjmoch, ktoré odôvodňuje zníženie výšky príspevku na výživu odporcu. Navrhovateľ ďalej v návrhu uviedol, že má aj vyživovaciu povinnosť voči ďalším maloletým deťom, a to k U., O. C. Y. Z., ktorá mu je určená rozsudkom Okresného súdu Čadca 5P/192/2009 zo dňa 24.2.2011 v celkovej výške 129,79 €. Aj v tejto veci podal návrh na zníženie vyživovacej povinnosti. Preto navrhuje, aby mu bola znížená výška vyživovacej povinnosti zo sumy 70 € na sumu 27,13 €.

Odporca vo vyjadrení k návrhu navrhovateľa na zníženie výživného uviedol, že tvrdenia navrhovateľa považuje za špekulatívne, nepravdivé, zmätočné a súd zavádzajúce. Navrhovateľ si od augusta 2013 vyživovaciu povinnosť určenú mu súdom riadne a včas neplnil a neplní, z ktorého dôvodu podala matka odporcu na navrhovateľa trestné oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy, ktoré sa na Okresnom súde Čadca vedie pod sp. zn. 2T/24/2014. Vo veci bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol navrhovateľ uznaný vinným, za čo mu bol uložený trest vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne. Rozsudok Okresného súdu Čadca 2T/24/2014 ku dňu podania vyjadrenia nie je právoplatný. Zo zápisnice z hlavného pojednávania Okresného súdu Čadca 2T/24/2014 zo dňa 2.12.2014 z výpovede obžalovaného (navrhovateľa) vyplýva, že navrhovateľ ešte ako zamestnanec K. G. S. zarábala približne 450 - 480 € mesačne. Tohto zamestnania sa navrhovateľ vzdal z dôvodu bývalej manželky pani Z., ktorá na navrhovateľa podala exekúciu za neplatenie výživného. Navrhovateľ účelovo a zo špekulácie sa domáhal u predsedu družstva zmeny pracovnoprávneho vzťahu, keď chcel prejsť na dohodu, podľa ktorej by bol limitovaný iba určitou sumou a ostatná časť mzdy by bola navrhovateľovi vyplácaná bez právneho dôvodu („ostatná práca

by bola ohodnocovaná už iba medzi mnou a ním“). Predseda družstva na tieto podmienky nepristúpil, na čo navrhovateľ na ďalší deň do práce nenastúpil. S navrhovateľom bol ukončený pracovný pomer z dôvodu hrubého porušovania pracovnej disciplíny. Rozhodne nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa v podanom návrhu, že práca u zamestnávateľa K. G. S. bola ukončená z dôvodu znižovania počtu zamestnancov. Následne dňa 2.5.2013 navrhovateľ nastúpil do zamestnania na J.X. G. R., kde jeho súčasný príjem predstavuje okolo 170 €. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ sa vlastným pričinením a vlastným zavinením bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania. Podľa súdnej praxe sa v takomto prípade schopnosti a možnosti povinného rodiča posudzujú podľa príjmu pred zmenou zamestnania. Pokiaľ navrhovateľ žiadal znížiť výšku vyživovacej povinnosti zo sumy 70 €, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Čadca 10P/61/2012 zo dňa 19.2.2013 od 1.5.2013 do budúca, odporca poukázal na to, že uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 3.5.2013. Ku svojim osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom odporca uviedol, že v súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s matkou, je študentom 8. ročníka osemročného gymnázia E.. H.. P. Y. Č., po ktorom mieni pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Po finančnej stránke celú domácnosť, ako aj náklady spojené s jeho opodstatnenými nákladmi, zabezpečuje výlučne matka, ktorej priemerný mesačný príjem je približne 778 €. Matka z tohto príjmu pravidelne mesačne uhrádza náklady na bývanie a domácnosť spolu vo výške 201,30 € (elektrina 28 €, zálohové platby na bývanie 130 €, internet + Magio 33,30 €, náklady spojené s údržbou bytu a bežné opravy 10 €), ďalej náklady odporcu spolu vo výške 224,70 € (zdravotné poistenie 10,90 €, ošatenie a obuv 20 €, hygienické potreby, drogéria 15 €, zdravotná starostlivosť 10 €, strava v škole 23,80 €, strava doma 120 €, vreckové 10 €, mobil 15 €). Matka ďalej zo svojho príjmu ročne uhrádza náklady spolu vo výške 480,66 € (darčeky, dovolenka, oddych 300 €, komunálny odpad, daň z nehnuteľností 40 €, poistenie bytu 64,50 €, zákonné poistenie automobilu 76,16 €). Okrem uvedených nákladov matka mesačne spláca v splátkach úver v Slovenskej sporiteľni 123,24 €, úver v spoločnosti Home Credit Slovakia vo výške 84,05 € a pôžičku od Quatro spoločnosti vo výške 27,74 €. Nakoľko matka pracuje v Žiline, má zvýšené výdavky súvisiace s dennou dochádzkou do zamestnania, pričom náklady na cestovné predstavujú okolo 80 € mesačne. Z uvedených dôvodov preto odporca navrhuje návrh navrhovateľa na zníženie výživného na plnoleté dieťa v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 101 ods. 2 OSP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd konal v neprítomnosti navrhovateľa, ktorému bol termín pojednávania doručený dňa 2.2.2015. Navrhovateľ sa neustanovil bez ospravedlnenia. Súd tak u navrhovateľa nemal zistenú žiadnu objektívnu prekážku brániacu mu v účasti na pojednávaní, preto konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, výsluchom svedkyne, oboznámením listinných dôkazov, najmä návrhu na začatie konania, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni, správou K. G. Č., R. zo dňa 2.2.2015, správou spoločnosti F. R., Y.S..R.. zo dňa 4.2.2015, mzdovým listom odporcu, správou K.M. G. Y. K. - S. zo dňa 9.2.2015, rozsudkom Okresného súdu Čadca 10P/61/2012 zo dňa 19.2.2013, pripojeným spisom 2T/24/2014, 5P/92/2009 a 9P/38/2014 a na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav:

Okresný súd Čadca rozsudkom, č. k. 10P/61/2012-65 zo dňa 19.2.2013 s účinnosťou od 27.6.2012 zvýšil výživné navrhovateľa voči odporcovi na sumu 70 € mesačne. Súd mal preukázané, že na strane vtedy maloletého odporcu došlo k takej kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zvýšenie predtým určeného výživného.

Odporca s navrhovateľom navrhovaným zníženým výživného nesúhlasil. Zotrval na podanom vyjadrení k návrhu na začatie konania. Uviedol, že je naďalej študentom gymnázia, s ktorým má náklady, ako je napríklad ZRPŠ, strava, knihy, pomôcky. Tiež má náklady na mimoškolské aktivity, ako je futbal, ktoré si hradí v celom rozsahu sám. Dres ho stojí 20 €, kopačky 30 - 60 €, rukavice okolo 50 €. Tieto pomôcky si zakupuje raz za dva roky. V spoločnej domácnosti žije s matkou, ktorá je zamestnaná na M. Ú. Ž., nikto

iný s nimi v spoločnej domácnosti nebýva. Brigáduje v F., príjem má podľa toho, koľko hodín mesačne odpracuje. V mesiaci január mal odpracovaným 12 hodín, vo februári 12 hodín.

Svedkyňa H. A. V. vo svojej výpovedi uviedla, že navrhovateľ špekuluje, ako nedať výživné svojim deťom namiesto toho, aby im výživné dal, pretože sa vzdal práce, ktorú mal zaplatenú. Svedkyňa zotrvala na výdavkoch, ktoré odporca vyčíslil vo vyjadrení k návrhu na začatie konania. Uviedla, že ona je zamestnaná na O. K. R. L. L., M. Ú. Ž. ako colník. Od augusta 2013 navrhovateľ na výživu odporcu neplatí, nedostal od neho ani euro, hoci v konaní 2T/24/2014 na v poradí treťom pojednávaní prisľúbil, že peniaze zaplatí. Z tohto dôvodu sa malo uskutočniť štvrté pojednávanie, na ktorom to malo byť zaplatené. Keďže to zaplatené nebolo, sudkyňa ho na tomto štvrtom pojednávaní odsúdila.

Podľa svedkyňou predložených listinných dôkazov mesačné zálohové platby za užívanie bytu sú vo výške 130,49 €, náklady na elektrickú energiu 28 € mesačne, splátka splátkového úveru uzatvoreného so Slovenskou sporiteľnou je mesačne vo výške 123,24 €, splátka úveru zo spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., divízia Quatro je vo výške 27,74 € mesačne a splátka úveru zo spoločnosti Home Credit je vo výške 84,05 € mesačne, zdravotné poistenie vo výške 28,41 € mesačne a poistenie bytu polročne vo výške 32,25 €.

Podľa správy K. G. Č. - R. zo dňa 2.2.2015 je navrhovateľ zamestnaný v ich spoločnosti od 2.5.2013 a pracovný pomer naďalej trvá. Navrhovateľ je zamestnaný na pracovný úväzok 20 hodín týždenne. Priemerná mesačná čistá mzda za obdobie od 2.5.2013 do 31.12.2014 je 168,62 €. V uvedenom období neboli navrhovateľovi vyplatené odmeny.

Podľa správy K. G. Y. K. - S. zo dňa 9.2.2015 pracovný pomer s navrhovateľom bol skončený podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce okamžitým skončením pracovného pomeru, pretože zamestnanec nenastúpil do práce a neuviedol žiadnu existenciu prekážok v práci z jeho strany. Navrhovateľ u nich pracoval ako pracovník živočíšnej výroby - pastier oviec a bol zaradený do prvého stupňa náročnosti, odmeňovaný hodinovou mzdou. V roku 2014 by bola priemerná mesačná mzda 352 €.

Podľa správy spoločnosti F. R., Y.S..R.. zo dňa 4.2.2015 je odporca zamestnaný v ich spoločnosti na dohodu o brigádnickej práci študenta od 15.12.2014. V mesiaci január 2015 odpracoval 12 hodín a dosiahol čistú mzdu vo výške 86,40 €.

Podľa pripojeného spisu 9P/38/2014 navrhovateľ podal návrh na zníženie výživného voči maloletým deťom U. Z., O. Z.A. C. Y. Z., ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Čadca 5P/192/2009-75 zo dňa 24.2.2011.

Podľa pripojeného spisu 2T/24/2014 v uvedenom konaní obžalovaný (v danom konaní 9C/130/2014 navrhovateľ) na hlavnom pojednávaní dňa 2. 12. 2014 na otázku prokurátora, z akého dôvodu ukončil pracovný pomer, uviedol, že z dôvodu bývalej manželky pani Z., pretože dala na neho exekúciu kvôli neplateniu výživného. On prišiel za predsedom, opýtal sa, či mu dá zmluvu na dohodu a on mu povedal, že bude mať takú zmluvu, akú mal predtým, a preto z tejto práce odišiel. Na ďalšiu otázku prokurátora, aby uviedol, čo mal uvedeným na mysli, uviedol, že dohoda mala byť v tom, že by vykonával iba určitú prácu cez zmluvu a ostatná práca by bola ohodnocovaná už iba medzi ním a zamestnávateľom. To by pre neho znamenalo, že keď zarobil 450 - 480 €, tak by mu predseda družstva poslal na účet iba sumu, ktorá sa týka životného minima, teda nejakých 180 € a zvyšok do tých 480 € mu brala exekútorka F. a F.. Keď mu predseda družstva povedal, že nie, tak na druhý deň do roboty neprišiel a išiel do roboty už na R..

Podľa potvrdenie D. E.. H.. P. Y. Č. zo dňa 24.2.2015 je odporca v školskom roku 2014/2015 žiakom oktávy A triedy.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu) na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov, to znamená tak na strane oprávneného z výživného, ako aj na strane povinného z výživného s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov. I keď zákon o rodine takto výslovne v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane i z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcu vplyv na posúdenie osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale naopak musí ísť o takú zmenu, ktorá je závažnejšieho a trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

Pri takomto komplexnom posúdení pomerov účastníkov nielen ako súhrnu a súčtov príjmov, ale i osobných a majetkových pomerov v širšom slova zmysle i s prihliadnutím na vývoj životných nákladov, súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výške výživného určenej rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 10P/61/2012 zo dňa 19.2.2013 a v porovnaní s rozhodným skutkovým stavom o pomeroch účastníkov, z ktorého súd vychádzal v uvedenom poslednom rozhodnutí o výživnom, podstatná zmena pomerov na strane navrhovateľa, ktorá by odôvodňovala zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom spočívajúcu v znížení určeného výživného, nenastala.

Tvrdenie navrhovateľa o tom, že k skončeniu jeho pracovného pomeru s K. G. Y. K. došlo z dôvodu znižovania počtu zamestnancov, sa v konaní preukázalo ako nepravdivé a zavádzajúce, nakoľko oznámením K. G. R. Y. K. zo dňa 9.2.2015 bolo jednoznačne preukázané, že pracovný pomer navrhovateľa bol skončený podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce okamžitým skončením pracovného pomeru po tom, čo navrhovateľ bez oznámenia dôvodu do zamestnania nenastúpil. Uvedené správanie sa navrhovateľa tak, ako ho mal súd preukázané oznámením K. G. Y. K. i výpoveďou samotného navrhovateľa v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Čadca pod spisovou značkou 2 T 24/2014, súd vyhodnotil ako konanie, kedy sa navrhovateľ bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania. Toto konanie navrhovateľa nemožno hodnotiť inak ako špekulatívne konanie, ktorého cieľom bolo dosiahnuť nižší oficiálny príjem, a tým i nižšiu výšku vyživovacej povinnosti, než ktorá bola určená posledným rozhodnutím o výživnom. Takémuto konaniu navrhovateľa za žiadnych

okolností právnu ochranu poskytnúť nemožno. Naopak navrhovateľ ako rodič je povinný pristupovať k plneniu svojich povinností vyplývajúcich mu zo Zákona o rodine zodpovedne a zabezpečiť si zdroj príjmu, z ktorého bude uspokojovať nielen svoje potreby, ale aj potreby odporcu, ktorý je naďalej svojou výživou na neho odkázaný a ostatných jeho detí. Z uvedených dôvodov súd preto na zmenu pomerov u navrhovateľa, ktorú si navrhovateľ spôsobil sám svojim nezodpovedným správaním, keď sa bezdôvodne vzdal výhodnejšieho zamestnania, v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine neprihliadal a návrh navrhovateľa na zníženie výživného ako v celom rozsahu nedôvodný pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zamietol.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovaným § 142 ods. 1 OSP. Odporca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, náhradu trov si však neuplatnil, preto mu súd ani náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.